

32003F0568

L 192/54

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

31.7.2003.

OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA 2003/568/PUP**od 22. srpnja 2003.****o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29., članak 31. stavak 1. točku (e) i članak 34. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir inicijativu Kraljevine Danske ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da:

(1) U proteklim se godinama s globalizacijom povećala prekogranična trgovina robom i uslugama. Svaki oblik korupcije u privatnom sektoru država članica stoga nije samo unutarnji problem, nego i nadnacionalni problem koji se najučinkovitije rješava zajedničkim djelovanjem Europske unije.

(2) Dana 27. rujna 1996. Vijeće je usvojilo Akt o Protokolu uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽³⁾. Protokol koji je stupio na snagu 17. listopada 2002. sadržava definicije i ujednačene kazne za kaznena djela povezana s korupcijom.

(3) Dana 26. svibnja 1997. Vijeće je odobrilo Konvenciju o borbi protiv korupcije koja uključuje službenike Europskih zajednica i službenike država članica Europske unije ⁽⁴⁾.

(4) Dana 22. prosinca 1998. Vijeće je također usvojilo Zajedničku akciju 98/742/PUP o korupciji u privatnom sektoru ⁽⁵⁾. Vijeće je u vezi s usvajanjem te Zajedničke akcije dalo izjavu da je suglasno da je ta Zajednička akcija prvi korak na razini Europske unije prema suzbijanju takve korupcije te da će se u kasnijoj fazi provoditi dodatne mjere uzimajući u obzir rezultate ocjene na temelju

članka 8. stavka 2. Zajedničke akcije. Izvješće država članica o prenošenju Zajedničke akcije u nacionalno pravo još nije dostupno.

(5) Dana 13. lipnja 2002. Vijeće je usvojilo Okvirnu odluku 2002/584/PUP o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica ⁽⁶⁾, u kojoj je korupcija uključena na popis kaznenih djela na koja se primjenjuje europski uhidbeni nalog, u vezi s kojim nije potrebna prethodna provjera obostrane kažnjivosti.

(6) U skladu s člankom 29. Ugovora o Europskoj uniji, cilj je Unije osigurati državljanima visok stupanj sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde, što se postiže prevencijom i borbom protiv organiziranog ili neorganiziranog kriminala, uključujući korupciju.

(7) U skladu s točkom 48. zaključaka Europskog vijeća sa sastanka u Tampereu koji je održan 15. i 16. listopada 1999., korupcija je područje od osobita značenja pri utvrđivanju temeljnih pravila o određenju kažnjivih djela u državama članicama i propisivanju sankcija za ta djela.

(8) Konvencija OECD-a o suzbijanju podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama potvrđena je na pregovaračkoj konferenciji 21. studenoga 1997., a Vijeće Europe potvrdilo je i Kaznenopravnu konvenciju o korupciji koja je otvorena za potpisivanje 27. siječnja 1999. Konvencija je popraćena Sporazumom o osnivanju skupine država protiv korupcije (GRECO). Također su započeli pregovori o Konvenciji UN-a o suzbijanju korupcije.

(9) Države članice pridaju posebnu važnost suzbijanju korupcije i u javnom i u privatnom sektoru jer po njihovu mišljenju korupcija u oba navedena sektora predstavlja prijetnju društvu u kojem se poštuju propisi te narušava tržišno natjecanje u području nabave robe ili trgovačkih usluga i ugrožava uravnotežen gospodarski razvoj. U tom smislu države članice koje još nisu ratificirale Konvenciju Europske unije od 26. svibnja 1997. i Konvenciju Vijeća Europe od 27. siječnja 1999. razmotrit će kako će to učiniti što prije.

⁽¹⁾ SL C 184, 2.8.2002., str. 5.

⁽²⁾ Mišljenje od 22. studenoga 2002. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 313, 23.10.1996., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 195, 25.6.1997., str. 2.

⁽⁵⁾ SL L 358, 31.12.1998., str. 2.

⁽⁶⁾ SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

- (10) Cilj ove Okvirne odluke ponajprije je osigurati da su aktivna i pasivna korupcija u privatnom sektoru kazneno djelo u svim državama članicama, da pravne osobe također mogu biti odgovorne za ta djela i da su za ta kaznena djela propisane učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije,

DONIJELO JE OVU OKVIRNU ODLUKU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Okvirne odluke:

- „pravna osoba” znači svaki subjekt koji ima taj takav status prema važećem nacionalnom pravu, osim država ili drugih javnih tijela koja izvršavaju javne ovlasti i međunarodnih javnih organizacija,
- „povreda dužnosti” tumači se sukladno nacionalnom pravu. Pojam povrede dužnosti u nacionalnom pravu trebao bi obuhvaćati barem svako nelojalno ponašanje koje predstavlja povredu zakonskih obveza ili, ovisno o slučaju, povredu strukovnih propisa ili uputa koje se primjenjuju na poslove osobe koja u bilo kojem svojstvu upravlja ili radi u subjektu privatnog sektora.

Članak 2.

Aktivna i pasivna korupcija u privatnom sektoru

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sljedeće postupanje smatra kaznenim djelom kada je izvršeno namjerno u obavljanju poslovne djelatnosti:
 - (a) postupanje kojim se osobi koja u bilo kojem svojstvu upravlja ili radi za subjekt privatnog sektora obećava, nudi ili daje, izravno ili preko posrednika, protupravna korist za nju ili za treću osobu, kako bi izvršila ili propustila izvršiti neku radnju i time prekršila svoje dužnosti;
 - (b) postupanje kojim se izravno ili preko posrednika, traži ili prima protupravna korist bilo koje vrste ili obećanje takve koristi, za sebe ili trećega, od strane osobe koja u bilo kojemu svojstvu upravlja ili radi za subjekt privatnog sektora, a korist proizlazi iz toga što ta osoba poduzima ili propušta poduzeti neku radnju i time krši svoje dužnosti.
2. Stavak 1. primjenjuje se na poslovne djelatnosti profitnih i neprofitnih subjekata.
3. Država članica može izjaviti da će ograničiti područje primjene stavka 1. na ona postupanja koja uključuju, ili bi mogla uključivati, narušavanje tržišnog natjecanja u području nabave robe ili komercijalnih usluga.

4. Izjave iz stavka 3. dostavljaju se Vijeću u trenutku usvajanja ove Okvirne odluke i važe pet godina od 22. srpnja 2005.

5. Vijeće pravodobno preispituje ovaj članak prije 22. srpnja 2010., kako bi razmotrilo je li moguće obnoviti izjave iz stavka 3.

Članak 3.

Poticanje, pomaganje i supočinjenje

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da poticanje i pomaganje u počinjenu djela iz članka 2. i supočinjenje tih djela predstavljaju kaznena djela.

Članak 4.

Kazne i druge sankcije

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da je postupanje iz članka 2. i 3. kažnjivo učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama.
2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da je postupanje iz članka 2. kažnjivo kaznom zatvora u trajanju od najmanje jedne do tri godine.
3. Svaka država članica poduzima potrebne mjere u skladu sa svojim ustavnim pravilima i načelima, kako bi osigurala da se fizičkoj osobi koja je u vezi s određenom poslovnom djelatnošću osuđena za postupanje iz članka 2. može, kada je potrebno, a svakako u slučajevima kada ima vodeću ulogu u trgovačkom društvu u okviru dotične djelatnosti, privremeno zabraniti obavljanje te ili slične poslovne djelatnosti na sličnom položaju ili u sličnom svojstvu, ako utvrđeno činjenično stanje jasno pokazuje da je postojao rizik od zlouporabe položaja ili službe za aktivnu ili pasivnu korupciju.

Članak 5.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka država donosi potrebne mjere kako bi osigurala da pravne osobe odgovaraju za kaznena djela iz članka 2. i 3. koja je u njihovu korist počinila osoba koja postupuje samostalno ili kao dio tijela pravne osobe i ima rukovodeći položaj unutar te pravne osobe, na temelju:
 - (a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;
 - (b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravne osobe ili
 - (c) ovlaštenja za izvršavanje nadzora unutar pravne osobe.

2. Osim slučajeve iz stavka 1., svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da je pravna osoba odgovorna, kad je osoba iz stavka 1. neizvršavanjem kontrole ili nadzora omogućila da njoj podređena osoba počini neko kazneno djelo iz članka 2. i 3. u korist te pravne osobe.

3. Odgovornost pravne osobe na temelju stavaka 1. i 2. ne isključuje kazneni progon fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili pomagači kaznenoga djela iz članka 2. i 3.

Članak 6.

Sankcije za pravne osobe

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 5. stavka 1. kazni učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama koje uključuju kaznene i nekaznene novčane sankcije, a mogu uključivati i druge sankcije kao što su:

- (a) isključivanje od prava na državnu potporu ili pomoć;
- (b) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;
- (c) sudski nadzor; ili
- (d) odluka suda o likvidaciji.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 5. stavka 2. kazni učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama ili mjerama.

Članak 7.

Sudska nadležnost

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju sudsku nadležnost u pogledu kaznenih djela iz članka 2. i 3., kada je djelo počinjeno:

- (a) u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području;
- (b) od strane njezina državljanina, ili
- (c) u korist pravne osobe koja ima svoje sjedište na državnom području te države članice.

2. Svaka država članica može odlučiti da neće primjenjivati pravila o sudskoj nadležnosti iz stavka 1. točaka (b) i (c) ili da

će ih primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili okolnostima kada je kazneno djelo počinjeno izvan njezinog državnog područja.

3. Svaka država članica koja, na temelju svojeg domaćeg prava ne predaje svoje državljane, poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja svoje sudske nadležnosti za kaznena djela iz članka 2. i 3., kada ih počine njezini državljani izvan njezinog državnog područja.

4. Države članice koje donesu odluku da će primjenjivati stavak 2., o tome izvješćuju Glavno tajništvo Vijeća i Komisiju te, ako je to potrebno, navode posebne slučajeve ili okolnosti kada se ta odluka primjenjuje.

Članak 8.

Stavljanje izvan snage

Zajednička akcija 98/742/PUP stavlja se izvan snage.

Članak 9.

Provedba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere za usklađenje s odredbama ove Okvirne odluke prije 22. srpnja 2005.

2. Države članice do istoga datuma dostavljaju Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji tekst odredaba kojima se u njihovo nacionalno zakonodavstvo prenose obveze koje im nalaže ova Okvirna odluka. Na temelju izvješća Komisije, Vijeće je dužno prije 22. listopada 2005. ocijeniti u kojoj su se mjeri države članice uskladile s odredbama ove Okvirne odluke.

Članak 10.

Teritorijalna primjena

Ova Okvirna odluka primjenjuje se na Gibraltar.

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ova Okvirna odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. srpnja 2003.

Za Vijeće

Predsjednik

G. ALEMANN